

СТАНОВИЩЕ

по дисертационен труд

на тема:

„ДИГИТАЛНАТА ГРАФИКА В ОБУЧЕНИЕТО ПО ИЗОБРАЗИТЕЛНО ИЗКУСТВО“

за присъждане на образователната и научна степен „ДОКТОР“,

Научна област на висше образование: 1. Педагогически науки,

Професионално направление: 1.3. „Педагогика на обучението по ...“,

Научна специалност: „Методика на обучението по изобразително изкуство“

катедра „Визуални изкуства“ на ФНПП, СУ „Св. Климент Охридски“

Докторант: Цвета Пламенова Петрова

Научен ръководител: проф. Буян Филчев

Изготвил становището: проф. д.п.н. Пламен Анатолиев Легкоступ

I. Данни за докторанта.

Цвета Пламенова Петрова е родена на 07. 03. 1988г. През 2011 г. получава бакалавърска степен по „Изобразително изкуство“ в СУ „Св. Климент Охридски“. От 2012 г. е Магистър по „Семиотика на изобразителното изкуство“, а през 2013 г. става редовен докторант.

Живее и твори в София. Работи предимно в областта на печатната графика – от класически графични техники до компютърно-генерирани изображения. Творческите и интереси са в областта на изкуството с/от хартия, дизайна, типографията и др. Участва в редица изложби. Отличена е с множество награди. Член е на секция „Графика и илюстрация“ към Съюза на българските художници от 2014 година.

Преподава изкуство в алтернативни образователни форми.

II. Данни за докторантурата.

Със заповед № РД-20-292 от 31.01.2013 г. Цвета Петрова е зачислена като редовен докторант към катедра „Визуални изкуства“ на ФНПП, СУ „Св. Климент Охридски“. Отчислена е със заповед № РД-20-1795 от 07.12.2016 г.

Докторантът е изпълнил всички изисквания и условия на ЗРАЗРБ и Правилника за приложението му. Дисертационният труд е апробиран и насочен за публична, официална защита от катедра „Визуални изкуства“, ФНПП. При цялостната реализация на дисертационния труд не са констатирани процедурни и формални нарушения.

III. Данни за дисертацията и автореферата.

Дисертационният труд съдържа 278 страници, като 215 от тях са основен текст, а 63 страници са приложения към основния текст. Онагледен е с 198 фигури, 3 схеми, 26 диаграми, 11 таблици, 2 видео-материала.

Използваната литература включва 127 литературни източника, от които 43 на кирилица, 55 - на латиница, а 34 – интернет ресурси. В допълнение са проучени нормативни документи и каталози от изложби и графични форуми.

Трудът включва теоретична, методологична и аналитична част, които са правилно структурирани и отговарят на утвърдените изисквания и приети практики. Структуриран е в увод, изложение в три глави, заключение и библиография. Изготвени са 11 приложения, онагледяващи и/или допълващи основния текст. Те са в отделно книжно тяло с обем от 63 страници, като включват илюстративния материал към отделни части на изложението.

Избраната тема е актуална, дисертабилна и социално значима. Така разработена осигурява допълване на педагогическата теория и практика с нови идеи в контекста на съвременната образователна парадигма. Чрез възможностите на дигиталната графика се предлагат варианти за иновативни решения, за количествени натрупвания на графични произведения, които за кратък период от време биха довели до качествени изменения по отношение на изграждането на графичната художествената творба. Всичко това обогатява в теоретико-приложен план педагогическото взаимодействие в сферата на образованието, в частност – изучаването на графично изкуство чрез дигиталните технологии.

В увода докторантът обосновава мотивите за избор и актуалността на темата, като очертава проблемни полета, към които насочва своята изследователска амбиция. Обосновано са формулирани предметът, обектът

и целта на изследването. Изведени са основните задачи и е представена хипотезата на изследването. Представен е дизайна на изследването, както и структурата на дисертационния труд. Още тук проличава личностната ангажираност на автора към избраната проблематика и възможностите му за професионално компетентно защитаване на тези в избраното поле за изследователска изява.

В първа глава Цвета Петрова представя теоретичната постановка на проблема. Коректно характеризира проблематиката на дигиталното изкуство, като уточнява терминологията и класификацията му. С умение интерпретира идеи и становища относно предпоставките за появата на CGD графиката и за компютъра като художествен инструмент. Компетентно интерпретира идеи и становища за същността на дигиталната графика. Разглежда същността, художествени практики и нейната идейно-философска и технологична рамка, както и мястото на дигиталната графика на художествената сцена.

Във втора глава са представени изследователските параметри на проучването: Дигиталната графика като предмет на изследвания в сферата на образованието и аспектите му във време на глобализация. Педагогическия контекст на интеграцията на ИКТ в образователната система и конкретно в обучението по изобразително изкуство, както и ролята на дигиталните технологии в художественото образование. Параметрите на изследването са логично формулирани, подредени и взаимосвързани. Това предпоставя оптимално реализиране на изследователската програма и получаване на обективни данни.

В трета глава е представен експериментален учебен модул, пригоден за обучението по специалност „Графика“ в училищата по изкуствата и по културата. С помощта на таблици са онагледени дейностите, заложили в модула и компетенциите, които те развиват. Обосновани са използваните методи и подходи. Използваната методика е подробно представена. Целесъобразно е разработен планът на педагогическия експеримент. Научните методи, диагностичния инструментариум и специализирана методика са приложими и имат необходимият достоверен и надежден характер.

Анализът е осъществен по посока на знанията (теоретичен аспект) и уменията (практически аспект) на учениците относно дигиталната графика. На база на анализа на резултатите от констатиращия и контролния етап на експерименталното изследване е направен сравнителен анализ на получените емпирични данни. От обобщените резултати между входното и изходното ниво личи, че е налице статистически достоверно различие по съответните показатели.

В *Заключителната част* от дисертационния труд е доказана хипотезата, обобщени са резултатите и изводите. Заключениеето акцентира върху бъдещите възможности за развиване на модула.

Дисертационния труд е оригинално дело на автора, а езика му е академичен. Приемам структурирането на дисертацията, въпреки че може да има и други мнения. Стилът отговаря на изискванията за такъв тип разработки. От констатиращият и направен задълбочен анализ на докторанта убедено можем да твърдим, че произтичат научно обосновани, значими за художествено-педагогическата практика изводи и препоръки.

Дисертационният труд отговаря на законовите норми.

Авторефератът отразява синтезирано и аналитично същността на разработения труд и отговаря на изискванията.

IV. Научни приноси.

1. Обобщени и представени са предпоставките за появата на дигиталната графика, конкретизирана и класифицирана е същността ѝ. Дигиталната графика е представена в своята технологична и идейно-философска рамка. Представена е авторската гледна точка на дисертанта, на база на критичен анализ на научни изследвания и публикации в релевантната сфера;
2. Значимостта на изследването се изразява и в това, че е селектиран, проучен, обобщен и анализиран богат теоретичен материал, предимно от чужди автори – текстове, които до момента не са публикувани на български език в научната литература;
3. Създаденият и апробиран учебен модул предполага въвеждането на дигиталната графика като част от предмета „Графика“ в училищата

по изкуствата и по културата и за спомага за художествено-творческото развитие на учениците, като стимулира и актуализира професионалната им подготовка;

4. Постигнатите резултати са популяризирани чрез научни публикации и организирането на форум – включващ изложба на дигитални графики и кръгла маса по темата.
5. Значимостта на разработката е продиктувана и от недостига на изследователски трудове с аналогично научно, теоретико-практическо съдържание.

V. Публикации и участия в научни форуми.

Докторантът е представил необходимия и изискуем брой публикации, които са самостоятелни и свързани с темата на дисертацията. През 2015 г. авторът е куратор на проекта „Дигитален свят“, което, според мен, е от особено значение за положителните резултати, показани в дисертацията.

Освен научно-изследователската си продукция Цвета Петрова е особено активна в художествено-творческата си дейност. Участвала е в 93 изложби, 7 пленера у нас и в чужбина и има 12 награди и номинации.

VI. Критични бележки и препоръки:

Добре би било в експеримента да има и контролна група, въпреки че приемам аргумента на автора за отпадането и.

Значимостта на изследването изисква определени негови части да се публикуват в утвърдени издания в сферата на изкуството и педагогиката, без да омаловажавам качествата на „Електронно списание за наука, култура и образование на ФНПП“.

Недостигът на изследователски трудове с релевантно научно, теоретико-практическо и приложно съдържание, както и проучения, анализиран и обобщен богат теоретичен материал, предимно от чужди автори, които до момента не са публикувани на български език изискват адаптирането и издаването на дисертацията под формата на монография. Нещо, което горещо препоръчвам!

VII. Заключение.

Не познавам лично докторанта, но от материалите, които задълбочено и с интерес проучих, мога да направя извода, че Цвета Петрова е ерудиран млад автор, който притежава необходимите интелектуални и професионални качества на изследовател, художник и педагог. В дисертацията са поставени важни въпроси както за графиката, така и за съвременното изкуство като цяло: промяната в идеята за оригинал и репродукция; за авторството; за заемането (присвояването) на чужди изображения; за връзката между дигиталните технологии, визуалните изкуства и обучението. Авторът достига до извода, че образите в графичното изкуство се завръщат именно чрез дигиталната технология. Засяга се аурата на дигитално генерираната графика, която не изчезва, а се трансформира. Идеи, които споделям напълно и до които съм достигнал в практиката си.

Съжалявам, че ангажиментите ми в Китай не ми дават възможност да присъствам на защитата, но не се съмнявам, че тя ще е на същото високо ниво, като това на дисертацията. Използвам случая да поздравя научния ръководител – проф. Буян Филчев за постижението на докторанта му.

Неоспоримите достойнства на дисертационния труд, разкриващи безспорните качества и способността на докторанта Цвета Петрова за самостоятелна научноизследователска дейност, нейните възможности за разкриване на нови научни факти и закономерности, които обогатяват педагогическата практика ми дават основание за **ПОЛОЖИТЕЛНА ОЦЕНКА** на нейния труд.

Предлагам на уважаемото научно жури **ДА ПРИСЪДИ** на докторанта Цвета Петрова **образователната и научна степен „Доктор”** в професионално направление: 1.3 „Педагогика на обучение по...”, Научна специалност: „Методика на обучението по изобразително изкуство”.

20.05.2017 год.

Изготвил:

Пекин, КНР

(проф. д.п.н. Пламен Легкоступ)